

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
19 februarie st. v.
3 martie st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principală 375 a.

Nr. 8.

ANUL XXV.
1889.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl ; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

IOAN POPASU.

Ioan Popasu

1808 - 1889.

Eparhia Caransebeș a îmbrăcat doliu, căci arhiepiscopul ei, primul episcop român, Ioan Popasu a încetat din viață. Inse prelatul octogenar a fost nu numai cap al diecesei sale, dar și una din columnele bisericeii gr. orientale și totodată un bărbat de frunte al națiunii române. Numele lui este gravat de-o potrivă 'n anele bisericeii, școlii și ale deșteptării noastre naționale. Deci nu numai îndeplinim un act de pietate, dar totodată ne facem datoria de cronicari ai evenimentelor noastre culturale-naționale, decă remprospetăm memoria sa pe aceste pagine.

Ioan Popasu s'a născut în Brașov, la 20 decembrie 1808, din părinți români și s'a coborât din o familie care a trecut la noi din România, din comuna Vălenii-de-munte. Părintele seu Ioan a fost negustor de pești, care s'a bucurat d'un renume bun în totă privința. Mumă-sa Stana, o femeie cuminte, înțeleptă și blândă, a fost respectată de toți.

Primul învățător al tinărului Ioan a fost unchiul seu Costache Petrovici, căci pe vremea aceea școlele populare române în Brașov numai după nume existau. Studiile gimnasiale le-a făcut la gimnasiul evanghelic din Brașov și le-a continuat în cel catolic din Sibiu în anii 1820 - 1830. Apoi terminând și cursul filosofic la Cluș în anii 1831 și 1832, s'a dus la universitatea din Viena, unde studiă cursul teologic în timp de patru ani, dela 1832 până la 1836.

Rentors în Ardeal, episcopul de atunci Basiliu Moga îl numi secretar episcopesc, apoi în ziua de 40 martiri 1837 îl hiritoni întru diacon și apoi întru presbiter, fără ca dânsul mai înainte să se fi căsătorit seu să fi intrat în clerul monacal. Dar încă în aceeași lună, în urma alegerii făcute, tinerul presbiter fu numit și instalat paroc la biserica cea mare a sântului Nicolae din Schei în Brașov, era în luna lui maiu a aceluiaș an fu numit protopop al tractului II și la finele lui iunie 1838 al tractului I al Brașovului. Și de-aici datéză activitatea lui culturală și națională.

Șciind bine, că un nēm numai prin cultură se pôte rădică, dânsul stărui încă dela anul 1843 pentru intrunirea școlilor comunei bisericeșci române din cetate cu acele ale bisericeii sântului Nicolae din suburbiul Schei. Reeșind a înfrăți aceste două comunități bisericeșci, la propunerea sa, se cumpără grădina din Grover în Brașov cu prețul de 4400 fl., mai cu semă din contribuiri benevole ale fruntașilor și spre acest scop a dat și dânsul 500 fl.

Pe locul acesta se află astăzi așezat un gimnasiu românesc complet, împreună cu școlile primare, reale și comerciale, cari fac onore nu numai bravilor Români brașoveni și conducătorului lor de odinioară, ci tuturor Românilor din imperiul austro-ungar, căci în aceste institute de învățământ se cultivéză astăzi peste 800 de tineri români.

Renumele protopopului Popasu se respândi în tôte părțile. Stima față de el se manifestă apoi la memorabila alegere de episcop făcută la Turda, în 1845, după mórtea episcopului Moga; atunci și Popasu căpeta voturi multe și fu pus în ternariul subșternut la locurile mai 'nalte.

La adunarea din Blaș, în 3/15 maiu 1848, lui și dânsul parte și fu ales între secretarii adunării, precum și membru al deputațiunii însărcinate cu subșternerea petițiunii gravaminale și a concluserilor adunării la tron. Impreună cu Ioan Maiorescu, A. Tr. Laurian și Fr. Bran de Lemeny, călători la Insbruck, unde se află atunci curtea imperială, spre a predă

Maj. Sale, ca deputațiune pealabilă, petițiunea amintită, care 'n curënd se și resolvi.

Rentors în Ardeal, comitetul permanent național eraș îl trimise, împreună cu Laurian, în 20 decembrie 1848, la curtea imperială. Călătorind cu mari greutate la Viena și intrunindu-se cu ceialați deputați români din Bucovina, Ungaria și Bănat, așternură cu toții în numele tuturor Românilor din imperiu, la Olmütz, Maj. Sale Francisc Iosif I petițiunea, în care se aflau formulate dorințele Românilor și între cari s'a fost cerut și restituirea mitropoliei ortodoxe române.

Dela anul 1850 până la 1860 ș-a încordat tötă puterea pentru redicarea instrucțiunii publice în Brașov și 'n satele din protopopiatul seu.

După publicarea diplomei din 20 octombrie 1860, cursul evenimentelor eraș îl chiemă 'n arena politică și fu ales membru al deputațiunii române de 40; dar fiind că acesta n'a fost admisă, petițiunea conferinței naționale din 1861 fu subșternută Maj. Sale de mitropolitul Șiluluțiu și de protopopul Popasu. În anul următor eraș făcū parte din deputațiunea, care duse la tron cererile congresului național românesc.

În anul 1863 intră 'n clerul monacal și fu înaintat la gradul de archimandrit și la postul de president al consistoriului din Sibiu, în absința episcopului diecesan. Apoi fu numit regalist al dietei transilvane, care la 1864 îl alese deputat la senatul imperial din Viena, unde în 6 iulie 1865 fu numit de cătră Maj. Sa episcop al renființatei eparhii române de Caransebeș, după ce fusese ales și propus pentru acesta demnitate de cătră sinodul episcopesc al mitropoliei române ortodoxe pentru Ungaria și Transilvania, restaurată prin rezoluțiunea regescă din 24 decembrie 1864. În acelaș an fu chirotonit de episcop în biserica cea mare din Reșinari, de cătră archiepiscopul și mitropolitul Andrei br. de Șaguna, asistat de episcopul de atunci al Aradului Procopiu Ivăcovic și 'n luna lui august își ocupă serbătoreșce scaunul episcopesc în Caransebeș.

Acolo, afară de o casă, numită reședință vechiă, apröpe în ruină, afară de o möră decădută și 'n proces cu arendașul și afară de 21 jughere de pământ păraginit, — n'a găsit nimica. Diecesa n'avea institut teologic, n'avea școle și nimica din ceea ce este temelul progresului.

Îndată renființă și reorganisă institutul teologic român, ce existase mai înainte pe lângă episcopia serbescă din Carlovăț; introduse apoi corespondența cu litere latine pentru tôte oficiile proeșci și 'nvățătoreșci din diecesă; introduse conferințele învățătoreșci, elaborând ênsuș instrucțiunile corespundătoare; înființă apoi o reuniune a învățătorilor din diecesa întregă, contribuind și materialmente la crearea fondului ei; stărui și pentru înființarea unui gimnasiu, dar șovinismul i puse pedecă; trimise tineri cu stipendii la universități, cari apoi redicară prestigiul clerului și renumele institutelor la cari fure aplicați; cumpără o casă pentru reședință episcopescă și cu ocașiunea primului sinod diecesan la 1870, predete în administrația acestuia un nou fond instruct în preț de apröpe 8000 fl. și diverse fonduri diecesane în suma de 5000 fl. Mai târziu înființă și o tipografie și fondă un organ de publicitate al diecesei sale.

Mai însemnăm numai, că a fost membru fondator al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, al Asociațiunii din Bucovina și din Arad cu aceeaș menire, precum și al Societății pentru fond de teatru român.

Îndeplinindu-și cu atâta demnitate înalta misiune, congresul național bisericesc din Sibiu ș-a făcut numai datoria, când, la 1 noiembrie n. 1874,

Pa ales arhiepiscop și mitropolit în locul lui Ivăciovici, care se alesese patriarh la Carloveș. Inse coróna nu întâri această alegere . . .

Veteranul prelat, retras la reședința sa, își căută mângăere în progresul dieceșei sale și 'n iubirea și stima fiilor sei suslețești; până când mórtea i stinse firul vieții, la 5/17 februarie an. c.

În etern amintirea lui!

De ce să-ți spun ? . . .

De ce să-ți spun că în amurgul
Tristeții mele ne'mpăcate,
Schimbați în doi lucruri ochii-ți
I văd lumine din departe.

Și chiar ca și întieăș dată
Cu ei tu dulce me cutremuri,
De imi aduc éráș aminte
De bune, dar trecute vremuri.

De ce să-ți spun cu graiul propriu,
Că ori ce rađ din ei imi pare
Un ríu din sfânta-ne iubire,
Ce curge 'ntr'a inimii mare.

Când luna tainic se ridică
De după falnicile dealuri,
Dând dorului aripi de aur,
Ér sufletului idealuri.

Aud prin crengi șoptind molatic
Povestea ălelor trecute,
Ascultă codrul și ascultă
Isvórele nepricepute.

Vai dulce-i glasul ei iubito,
Cât arborii gândind că-i véră,
Se clătina din somnul iernii,
Ș-așteptă frunđa să resară.

Aștept și eu și vremea-mi pare
Că trece-acum de dinainte-mi, --
Ér frémătul iubirii nóstre
Se strecoră încet prin minte-mi.

Aștept și lumea mi se pare
Că-i prefăcută în mărgean,
Ce pusă lâng' amorul nostru
E ca un strop în Ocean!

Traian H. Pop.

Sora Cecilia.

(Din memoriile unui doctor.)

I.

Erá de o frumusețe uimitóre. Nici în cele mai dese-
sevórsite statui ale clasicelor vremuri nu putea
să fie mai multă armonie ca aceea ce se revérsă
asupra întregii ei ființe. Innaltă, maiestósă ca o
regină, când o priviai, sufletul ți se umplea de
adorare. Mijlocul ei subțire de par că în fiecare
clipă se rupea în doue, și ondulara pieptului ei îți
deșteptă pătimașe dorințe. Uitându-te în ochii ei mari
și adânci, îți perdeai cumpéna gândirii și pe vecie ai
fi tot dorit să te țină această zăpăcélă sufletéscă, nu-
mai ca s'o tot poți privi.

Ce păcat că avea și cealaltă însușire a unei sta-
tui: érá rece, nesimțitóre ca marmora . . .

Aprópe doi ani am stat împreună cu dēnsa. O
vedeam în fiecare ăi. Mare parte a timpului îl petre-
ceam împreună. Și totuș o singură dată n'am văđut
în față-i decât aceeași espresiă: nepăsare cătră tot
ce o inconjóră.

Nici veselía nici intristarea altora n'o puteau
mișcă.

*

În spital, unde trăiam, eu ca intern, ea ca soră
de caritate, — sânt și veselii și momente de durere.
Mai ales d'aceste. Pentru ea nu există nimic.

Odată, doctori și interni, eram mișcați până la
lacrămi de vaietele unei femei căreia i murise bār-
batul. Cei cinci copii plāngeau și ei de îți sfășiau
inima.

Numai sora Cecilia rămăse tot ca până aci.
N'avea un cuvânt de ăis, nici noue, nici ca mângăiere
bieteii vėduve.

— Soră Cecilíă, dta n'ai inimă, îi ăisei.

— Numai lacrămile ce ți le ștergi din ochi te
indreptătesc a spune asta? întrebă ea.

Nu șciam ce să-i mai ăic; eu așteptam un res-
puns și nu să fiu ênsumi întreat.

Altă dată ieșise din spital un tiner. Intrase ră-
nit greu. Se luptase cu mórtea mai multe ăile. Érá
un băiat simpatic, abia de doueđeci de ani și érá
grozav de tragic cazul care-l făcuse să-și tragă patru
glónțe: cestie de amor.

Nici bucuría cu care noi ne despărțirăm de el,
nici aceea cu care maică-sa venise să-l ia vindecăt,
n'o mișcă pe sora Cecilia.

— Nu simți nici bucuriile, soră Cecilio! Ce
suflet închis ai.

— Așă sânt eu, ăise scurt și rece.

— Și nu-ți pare reu de asta?

— Ar fi, póte, zadarnic.

— Dar eu nu observ, că ți-ai da ostenélă să te
schimbi.

— La ce bun?!

— Dar astfel: fără plăceri și dureri, viéta n'are
nici un înfeles!

— E cestiuine de apreciere.

Ultimele vorbe ale ei me incurcară.

Trebuie că citeșce mult din scriitorii scepticis-
mului. Póte pe Schoppenhauer chiar, imi ăisei.

Me pusei s'o pândesc, să me incredințez des-
pre acesta.

I aduceam ăiare, le citiá, mi le inapoiá fără
a face vre-o observațiune chiar nici atunci când îi
însemnam câte ceva cu creionul.

Acelaș lucru cu ori și ce alte. Poesiile le citia
tot așă de buciuros, precum citiá despre alte cestiuini
de artă ori știință.

De unde dar pot să șciú ce-i place și ce a fă-
cut-o așă închisă, atât de puțin caldă pentru lucruri
din lume?

Tot acestea deșteptau un viu interes în mine.
O studiam cu stăruință. Nu puteam îndestul să ad-
mir acea intimă legătură ce există între sufletul ei
rece, nepăsător și între mișcările mecanice, așă ăi-
cēnd, cu cari își îndepliniá slujba: legă mâna unui
amputat aceeași acurateță și siguranță cu care se
rostiá asupra a ori ce lucru sufletesc.

Causa, motivele al căror rezultat erau tóte aces-
tea, étă ceea ce me munciá inse, căci asupra adevė-
rului că aveam înainte-mi un cas patologic sufletesc,
nu me mai indoiam.

Voi cercá să intru în relații mai intime cu dēnsa.
Érá inse mult mai inteligentă, decât să nu-mi observe
intențiunea numai decât.

*

Şcicia inse să me respingă cu atâta politeţă, încât nedumerirea şi incurcătura mea se măria numai.

De ce-şi ascunde trecutul?

— Soră Cecilă, dta n'ai incredere in mine!

— Fiind că n'am nimic de incredinţat nimeni, imi respunse cu o voce puţin iritată.

Părea obosită de insistenţele mele.

Un pas 'nainte, imi dîsei şi încercam a pătrunde tot mai mult in trecutul ei.

— Şi ce interes ai avé d'a şci tôte? întrebă şi, ca şi când ş-ar fi făcut socotela şi i-ar păre reu de întrebarea pusă, adăogă:

— Dar să lăsăm aceste!

Ceea ce până acum me interesă numai, începû a me pasionă.

Băgasem de sémă, că nu numai interesul ce-l are doctorul cătră un bolnav, ori invēţatul faţă de o descoperire — me légă de dēnsa, ci acea simţire ce o tineră fată, d'o deseversită frumuseţe, c'un suflet mai mult ca rar şi interesant, — pôte să deştepte într'un tiner care, cum eram şi eu, nici doctoratul nu şi-l făcuse.

Ori cât de mult me pasionam in cercetarea asupra legăturai intime ce există între sufletul şi sistetul ei nervos, trebue s'o mărturisesc, că d'aci incolo puneam mai multă ostenelă in a me face să-i plac.

Un cuvēt, o expresiă a feţei sale séu vr'o mişcare a ei nu mi-ar fi arătat inse că me înţelege.

Eram mai mult ca enervat.

— Soră Cecilă, te ascunđi de mine.

— Nu.

Acesta-i fu respunsul.

Il pronunţă cu atâta convingere, cu atâta recelă, încât imi tăia tot curagiul d'ai mai vorbi înainte, d'a me apropiă de ea, d'a atinge mâna şi s'o rog să fie mai iubitore, după cum aş fi dorit.

Me încăpăţinasem.

Imi perdui tótă răbdarea.

Sufletul imi eră muncit, chinuit.

Voiam a me plānge ei.

Cu ce drept inse?

Aş fi indignat-o.

Nici odată un aşă lung şir de simţiminte, de in-doeli, revoltă nu m'au torturat.

Tot eu singur a trebuit inse să me stăpānesc. Ea?

Pôte a şi observat ceea ce se petrece in mine. Nici cu un semn inse nu-mi dede a înţelege ceva.

Deveni apoi, după o suferinţă pe care ēnsumi trebui să mi-o mai alin, blānd, răbdător şi din cale 'n afară duios la vederea ei.

Acelaş rezultat.

Ah, cu câtă sete me folosii de o ocaziune venită pentru a-mi resbună. Veni o a doua soră de charitate in spital. O blondă zglobie, veselie intrupată.

Me ocupam mult de ea.

— De ce ne ocoleşci soro, dîse ea Ceciliei, după ce eu îi atrăsesem atenţia asupra acestei im-pregiurări.

— N'ar fi nici o plăcere in a me avé şi pe mine între voi. Veselia, cu cât sūnteţi mai puţini, o gustaţi mai mult.

Şi me ficsă aci cu ochii. Un necas ascuns, un fel de reutate trecătore părea a i se oglindî in faţă.

(Incheierea va urmă.)

Ioan Russu.

Yel.

Eram in mijlocul cătorva tineri. Intre aceştia se află şi Yel şi eră deja doctorand.

A trecut multă vreme de atunci, ómenii au imbētrăuit, lucrurile s'au mai schimbat, Yel inse a remas acelaş. Este om de mijloc, bine făcut şi de ginte latină, îl cunoşci de departe după nasul seu vulturesc.

Pórtă ochelari, nu dóră că ar avé trebuinţă, dar numai ca să aibă aerul dedostor; aceeaşi frisură are de când eră copil: breton. — Gheţele »pointues« şi hainele »à la dernière mode« trădeză un cavaler de viţă, un adevērat civilist. Curăţel din fire şi bun la suflet, te ajută cu sfatul, ori se pricepe ori nu, ori de câte ori te adresezi la el; este inse nescabil in materie de dragoste!

Ūţi arată tôte esperienţele ce a făcut el in lungă lui carieră de amoresat, ca să poţi trage folóse din ele, spre a-ţi ajunge scopul. Cunóşce tôte şireteniile ce ai să incerci şi spiritul ce trebue să desvolţi când e vorba să placi secului delicat. Mulţumire şi bucurie mai mare nu-i poţi face decât căscānd gura de admiraţiune când l'ai ascultă povestind despre aventurile lui, de dificultăţile ce a intimpinat in cutare séu cutare aventură şi in fine cum a reuşit.

Ceteşce numai jurnalele care se ocupă cu moda, şi pe cele umoristice. Cunóşce bine tôte invenţiunile de parfumuri, pomadă, prafuri de dinţi, periile cele mai moderne şi săpunurile cele mai bune. Se ingrişeşce de toaleta lui mai mult, decât ori care altul şi pôte concură in asta privinţă cu cea mai cochetă femeie.

Pururea preocupat a cuceri inimile fetelor frumóse, întrebuiţeză tôte mijlócele ca să devină modelul, prototipul »adevēratului civilist.« Odată ş-a lāsāt barba franţuzescă, acum ş-a ras musteţile, numai să-i dîcă şi lui lumea »Gigerl.«

Platonie n'a iubit nici odată (după cum se faliă singur intodēuna) pe de o parte fiind că el nu e filosof, şi pe de alta, fiind că Platone n'a fost ca el de ginte latină, şi cu tôte astea, norocos ca el in amorruri puţini muritori au fost.

Singura lui pasiune eră de a rîde de toţi novicii, avea nişte apropouri cu care loviă cuiul drept in cap! Atâtea glume şcicia şi atât de bine le putea folosi la ocaziuni, încât Ūţi veniă a crede că Yel e o adevērată fóie umoristică; eră cu un cuvēt: »Calicul« personificat.

Se amestecă in tôte discuţiile şi ca să nu se deie invins nici odată, eră totdeuna de părerea celui ce făcea gură mai mare.

Se pricepea in tôte şciinţele şi artele. Să nu fii cutezat să aibi vre o părere contrară lui, căci odată Ūţi astupă gura cu argumentul »că asta o şcie el dela profesorul X dela Saşi şi ala pozitiv că şcicia multă carte.«

In cestiunile juridice eră destul de competent, de óre ce eră prieten cu avocatul Y »şi pozitiv că acela nu eră avocat reu.«

In cestiuni de medicină barem Yel eră inscris la medicină »şi pozitiv că trebuia să fie medicinist.«

Eră, cu un cuvēt, universal.

*

A trecut multă vreme de când nu l'am mai vēđut; se scriea mai cānderea prin »Ghiţă Berbecu« că s'ar fi bolnăvit de ochi şi că nici o vrăjitore nu l'a putut lecuí; cele mai competente ar fi emis părerea că bóla lui e fără léc, de óre ce s'a cāntărit de curēnd.

Astăzi e la miliție, a intrat să-și facă și el rëndul!

Mama Natură, care ingrigește de totă lumea, a ingrigit și de Yel, i-a dat un semn exterior după care i poți judecă adevărata valoare, după care poți vedea că a trecut prin 7—8 clase gimnasiale. l'a îmbrăcat adecă in uniforma de voluntar! scutindu-l astfel de a fi espus ca ceialalți, să fie luat drept »schuster, < »cociș.«

*

De veți vedea pe undeva, vre-un tiner »din cap până in picioare militar« in adevăratul înțeles al cuvântului, cu doue stele la gât, să știți că acela este prietenul meu Yel.

I. Gheanu.

Sonnet.

— După Petrarca —

Ură, veșnică dușmană a virtuților curate,
Ce restorni principii bune, cu a ta 'ndărătnicie,
Prin ce simț reutăciōso, ai intrat fără să șcie,
In inima »Ei« curată, să stărnești in ea păcate?

Fericirea mea trecută, ai suflat-o ca p'o spumă:
I-ai vorbit cu reutate, despre starea-mi fericită,
Ai stărnit pismă intrēnsa; astfel ruga-mi umilită
Ce cu drag o ascultase, acum i se pare glumă.

De și astfel me respinge, arătând pisma pe față,
Plângēnd când me vede 'n bine, și ridēnd când sūnt in reu,
Nu mai pōte ca să schimbe, cursul gândului in cētă.

Recēla ei me ucide, dar cât voi fi in viētă,
O iubesc și sper intrēnsa, ca și 'n idealul meu,
Căci când »Ea« me inspăimântă, dragostea imi dă speranță.

Ioan Bocanici.

Istoria unei barbe.

— După Adolf Kohut. —

(Incheiere.)

Nizza 28 april.

Gradare! Eu-s înșelată! Leo m'a înșelat! Astă dimineață lăsați să vină barbierul: tocmai făceam toaletă — când Leo trecea pe lângă Figaro, nici că-i dădea atențiune; a eșit și a rentors tot încă neras. Nu-mi venia să cred ochilor!

— Și unde e promisiunea?

— Ce promisiune? me întrebă el cu o față smerită, ne mai pomenită.

— Nu mi-ai promis in Genua inainte de vr'o doue zile — știi in sēra aceea — că-ți vei rade barba? replicai indignată.

— Se înțelege că ț-am promis. dīse el cu un suris șiret; — inse numai cu prepusul de a nu implini promisiunea.

Am înțepenit.

— Va să dīcă, tu nu voești să te ții de cuvânt! strigai furiosă.

— Eu prē bucuos, drăguță! Inse vre-o câteva zile sufer de dinți; sigur că am recit. Așă o pățesc toți cari se rad, după ce sūnt obicīnuiți cu barbă. M'am hotărīt acum ca să-mi las barba să creșcă, fără ca un Figaro să se atingă de ea cu forfecile sēu briciul.

Eu il priviam mută —

— Ei, draga mea, nu voiești să vezi unde sunt eu de mine? întrebă el neputēnd să stăină tonul batjocurilor.

— Nu! îi respunsei scurt și iu.

— Atunci la revedere!

Și astfel s'a depărtat, pășind ușor și balanșându-se.

Când s'a intors, mi-a aflat ușa incuiată. El bătea in ușă și eu îi trigam că sufer de cap și voiesc să fiu neconturbată.

Sēra târziu s'a intors. A fost la Monte Carlo unde s'a petrecut fōrte bine; lăudă regiunile și povestiā de tōte amēnuntele cele ce le-a petrecut.

Eu am tăcut.

Nizza 29 april.

Ce are să se mai întēple? Ofensarea e atât de insemnată, incāt o împăcare e imposibilă! Eu până acumă nu voiam să triumfeș; după cele întēplate inse trebuie să se decidă care e mai tare. Astăzi voiesc să remān acasă — scusându-me cu indispozițiā; — vreu să ved, decă nu va avē milă de mine?

El inse nici că observă!... Tōtă ziua m'am urīt până ce el s'a plimbat prin oraș. Desēră s'a intors cu o damă bētrână și cea mai uriciōsă din lume. Dōmna consilierului din reșidență, pe care a întēnit-o la table d'hote. A renoit cu dēnsa cunoșcința de de mai nainte. Dōmna consiliera se anuēzā teribil și se bucurā neomenos; că-s indispusă, și dēnsa va putē să me distragă.

— Iți voi fi fōrte recunoscător, decă vei distrage pe Victorina mea, dīse bărbatul meu. (O, trădătorul! el șcie cât de nesuferibilă e consiliera și șcie că nu o pot suferi nici acasă!)

— Cu plăcere; replicā consiliera cu un ton dulce; iți promit că voi cercetā pe Victorina tot timpul până va fi silită să stea acasă.

— O, ești prē bună! — Prin asta faci Victorinei o bucurie nespūsă, nu așā scumpa mea?

— Fără indoielă (ce și puteam dīce alta?)

— In fine pot să me despart liniștit, — dīse bărbatul meu, de orece te șciu in societate bună și plăcută. Ve mulțamesc, dnā consilieră, pentru interesul dvōstre. Adio āngerul meu!

Apropiāndu-se de ușe, imi mai aruncā o privire, in care erā intipărită o batjocură diabolēscă.

Nizza 30 april.

Ce zile grozave sūnt astea! In sezonul mai plăcut să fii in Nizza și să fii silită să stai cât e diulica in odaie; ba încă și in societatea unei consiliere bētrāne și vorbitōre; până când voi putē suferi asta? Devin nervōsă de nerăbdare!

— Ore să capitulez? Eu am inceput lupta și eu insami m'am condamnat să nu ies din casă! Nu pot părăsi odaia până nu-mi voi ajunge scopul! O și barba asta!... O, barba, cum creșce! și pe și e mai desă! Me mir că nu inebunese!

Paris 10 mai.

Astă sēră am petrecut in Comedie Français unde bărbatul meu s'a amusat escelent. Plăcerea lui de voiajul de nuntă nu ș-o conturbă intru nimica, — e la apetit și champagner n'are sfērșit — numai eu-s cea mai nefericită!

Din doue una!

Sosind la Hotel isbuenii in plāns și aruncāndu-me pe sofă, durerea sufletēscă me sugrumă; dar Leo fără nepăsare, se culcă, ba ce e mai mult, incepu să și hōrcāie ca un urs.

hórcăia!

m'a revoltat! Până ce eu me tângui, el își omnul dulce și — hórcăie! Ca scósă din să- deșteptat și am strigat:

— Voiesc să pachetez lucrurile mele și să plec eret la residență!

— Ei bine!! Poftim! eu nu călătoresc, respunse monstrul!

— Atunci sînt silită să călătoresc singură.

— Cum dorești tu, și-și căută de somn mai departe.

— Nu te las să dormi, nu voiesc ca să adormi acuma.

— O, dar eu-s foarte obosit.

— Ei și! — aprópe eșită din minți l'am imbră- roșat dicéndu-i: — Tu trădătorule! De ce nu me mai iubești? O, Dómne! de ce nu-mi ești mai bun?

— De unde deduci tu asta? me întrebă el strîn- géndu-me la peptul seu.

— Cum și poți întrebă? Tu o știi prě bine! îi respunsei dojenitor!

Leo a tăcut un moment și apoi imi șopti la ureche:

— Ah, barba?

— Se 'nțelege!

— De ce nu-ți place barba mea?

— Când am fost încă mirésă, eră de ajuns un cuvênt și de loc ai fost gata să te rați, acuma nici rugările mele cele mai ferbinți nu mai pot folosi — ei da fiind că sînt nevêsta ta!

Leo se redică și ținéndu-me de mîni me privi drept in ochi și me întrebă zimbînd:

— Tu!! ceri jertfa asta dela mine?

— Cine altu?

— Póte — Minca? — grăbi Leo cu gravitate.

Intrebarea acésta m'a trăsînit ca un ulger — sîngele mi se redică până la temple și inima imi bătea. El știe tóte, m'a prins! Căutam să scap din brațele lui, inse el și mai strîns me ținea.

Apoi scóse o scrisóre din portfeul și mi-o in- tinse cu cuvintele:

— Citește-o ángerul meu!

Eu citii cam urmátóarele:

Budapesta 12 april.

Amicul meu!

Sigur vei fi surprins deja in Venezia la prima stațiune in voiajul teu de nuntă, a primi o scrisóre dela mine. Nu te-aș fi conturbat in dílele de miere, decă n'aș fi avênd să-ți comunic ceva foarte interesant. Din fericire imi este cunoscut hotelul unde vei sta, — pe scurt: bagă bine de sémă, că te amenință un pericol mare! aici deslucirea simplă: Dela amicul meu am aúdit un secret de necredut: Soția lui a allat dela soția mea stratagama ce a primit-o soția ta dela dēnsa — a declară luptă contra barbei tale. Rentorci tu cu barbă, ești stăpân in casă; vini fără barbă a invins nevêsta ta. Tot-odată ințeleg că și Minca a mea din aceea causă m'a desvêtat a legănă cu piciorul, ca să me țină sub păpuc! am grăbit in birou să-ți scriu șirurile acestea spre orientare și invêțatură De-acum ca și mai nainte de nuntă voi legănă mereu cu picioru, și pe tine te sfătuesc ca să lași barba să-ți crească cât se póte de lungă.

Te salută

al teu prieten și soț de suferințe

Arthur.

Eram nimicită, când am cetit scrisórea asta. Inse Leo e marinimos, el me mângăie sărutându-me:

— Nici unul dintre noi să nu stăpânescă, vom împărți domnia egală.

O, Leo!

Budapesta 30 mai.

Astăzi m'a cercetat amica mea Minca prima- dată impreună cu soțul ei.

Când a intrat, me imbrătoșă și apoi de-odată in- lemni inaintea lui Leo. Il privi lung ca și când nu l'ar puté recunóșce.

— Dóră nu e ásta bărbatul teu?

— Se 'nțelege.

— Eră să nu-l cunosc cu barba! Apoi díse pi- cant: Ah, el pórtă eră barbă?!

— Áșa e! díse Leo. Suferiam de dinți și Victorina m'a rugat să-mi las barba să crească eră. póte că atunci vor incetá durerile, ce intr'adevêr s'a și in- tēmplat.

Aruncai o privire mulțămítóre și cugetam in mine totuș e bun bărbatul meu. Nu ne-am așeđat bine; Arthur incepe să legene cu picioru.

Minca îi aruncă o privire impunétóre. Arthur nu observă și continuă să legene piciorul și cu mai multă poftă. Amica mea își mușcă buzele de ciudă și devenise palidă ca pãretele.

— Arthur, tu me faci nervósă cu obiceiul teu nesuferit! strigă ea in fine de tot iritată.

— Pardon! strigă Arthur; stătú un moment li- niștit ș-apoi din nou incepú să legene cu picioru.

Elena Dobrin-Radulescu.

Educațiunea clasică in Athena.

Este bin ecunoscut, că Grecia mai de mult avea doue state domnitóre și anume: Sparta și Athena. Am- bele mari și eroice, dar pe când educațiunea din Sparta avea scopul de a desvóltá și întări corpul pentru a se puté distinge in luptă seu rebelii; Athena cultivá corpul și spiritul paralel, pentru că urmăriá principiul pedagogic, care susține că: »spiritul curat numai in corp sánetos póte locui.« Chiar din acest motiv încă se vede, că Athena a fost statul cel mai cult al epocii vechi. Se și díce, că Roma cea ves- tită eră eleva Athenei. Să meditám nișel despre edu- cațiunea din Athena.

Când se nășcea vre-un copil, primadată îl ară- tau familiei și după aceea și la »Phratriaci.« Áșá se numiau acelea 12 clase al poporului athenian, care s'au format pria inoirea legeri »Clastheus.« Și precum la noi, copilul nou după botez se inregistéză, tot astfel se obicinuíá acésta și in Athena; asta se in- tēmplá de regulă la serbătórea »Apaturia« care o serbau phratriacii in luna Pyanepsion. Cu acesta oca- siune pãrintele cu pruncul seu in brață se presentá 'nainte phratriacilor și pășind la altarul bisericei jurá, că pruncul s'a născut din pãrinți atheneni și numai după depunerea acestui jurámênt se inscriea ca nou cetățên in áșá numita carte comună a phra- triacilor. D'ací pãrintele cu pruncul de mână mergea in biserica patroosului Apolon, unde îl dedicá la Dđeire.

Pruncul eră sub scutul și ingrigirea mamei sale. dar in educațiunea lui și pãrintele avea un rol óreș- care. Se susține, că deputațiunea, care merse odini- óră la reg. Agetilon, l'ar fi allat pe acesta in chilia copiilor. invêțând pe micul seu prunc a călări pe un cal de lemn.

Educațiunea eră foarte strictă, căci se urmá prin- cipiul că: »cine invêță a se supune, acela va și să și poruncescă.« Cu deosebire contrađicerea pruncilor o ținea foarte inconvenientă și la astfel de ocasiuni se folosiau de bătăe aspră. Uneori se luá in casă și un invêțator, care inse nu invêță copilul, ci numai

grigiă de el și ducându-i cărțile, îl însoțea până la școală.

Pruncii intrau în școală în trei clase și anume: gramaticală, musicală și gimnastică. Pe lângă școlile publice erau o mulțime de institute private, care nu stăteau sub scutul statului. Chiar nici denumirea și nici plătitorii erau plătiți de părinții copiilor, din care cauză nici odată nu se puteau bucura de autoritatea recerută. Prelegerile se începeau des de dimineață și se încheiau cu apusul soarelui.

Instruirea gramaticală se începea cu scrisul și cetitul, iar când șcieau ceti, urmă delectarea unor poezii de a lui Homer, Hesiod, Theognis și în fine cetirea și memorizarea poveștilor lui Aesop.

Țineau mult la instruirea musicală, pentru că după principiul lor: »musica desvîltă în gradul suprem simțul delicat și prin urmare numai acel om poate fi cult, care are simțeminte nobile.« Musica totdeauna era acompaniată de cânt, pentru că textul e mai pîntrunător și face o impresiune mai plăcută, decât aria simplă. Este deosebit de însemnat, că cântecile greșilor erau line, melodiöse și doioșe.

Educațiunea gimnastică încă avea un rol oșescare de frunte, parte din punct de vedere sanitar, parte că desvîltă corpul dându-i o formă frumoasă și estetică. Junele dela al 16 an începînd nu mai erau deobligat a cerceta școlile și numai în gramatică se exercită. Liua primă din al 16 an al vieții o serbau cu mare solemnitate veselindu-se cu vin și alte beuturi.

Tot cu această ocaziune tăiau și părul junelui, care-l dedicau lui Apollo, în acărui onore pe ușa casei de un cuiu mai atîrnă și o cunună de myrt legată cu primură lată.

Cu ocaziunea luptei dela Peloponesus în Grecia și cu deosebire în Athena se adapostiră foarte mulți filosofi, sofisti și rethorici străini, cari țineau prelegeri cu junimea din clasa nobilă și se nisuiu a perfecționa educațiunea acestora. Obiectele de ei propuse erau 7 la număr; și anume: gramatica, rethorica, dialectica, aritmetica, geometria cu geografia, astrologia și musica.

Tot de educațiune se ținea și moralitatea, precum și esteriorul, chiar pentru acea își învățau pruncii și cum să sedă la mîsă, cum să mîncă și cum să se imbrace? La mîncare se serviau numai de mîna dreaptă, și unui june nu-i era permis de fel a-și incrușișă piciorole. Modestia și supunerea erau coróna moralității, pentru acea părinții nici nu aflau cu cale a-și lăuda pruncii în presința acestora.

Când junele ajungea de 18 ani, se introducea în viața politică. Și anume: după depunerea unui esamen, pe care în etatea această fieșce care cetățen trebuia să-l facă, (decă cumva nu era nimica observare cu privire la starea-i sanitară) îl inscrieau într'o carte. După această dându-i o sabie în mînă, îl conduceau în teatru, pentru a-l arăta poporului. Și în fine făcî jurămîntul prin care se deobligă a-și apără patria în totă viața sa. Dela al 20-le an începînd putea lua parte în ședințele poporului; iar decă trecea de 30 ani, era considerat ca cetățenul statului și avea dreptul a votă în ședințele publice. Așă-și educa Athena fiii.

Trad. de

Cornelia Lupu.

Doine populare.

— De sub muntele Bihor. —

 a umbra de silhă neagră
Zace mândra reu betegă;

Nu știu zace o nu zace,
Nu știu zace o se face,
Ori de bărbat nu-i pre plăc

✓ Până fusei la mama,
Nici țesui nici pusei pînză,
Numai fluerai în frunză; —
Dar decă me măritai
Și țesui și pusei pînză
Ș-o lăsa dracului frunză,
Ș-o țipai su podișor
Și n'o vîdui nici de dor.

✓ — Pe mine me chiamă Flôr...
Cine me iubeșce mîre,
Iubeșce-me dumre-ta,
Să veți muri-i ori ba.
Eu te-oi iubi 'ntr'un noroc,
Batăr oi muri de loc.

Nevêsta care-i nevêstă,
Slobodu-i să se iubescă
Și cu mine și cu altul,
Numai să nu șcie statul —
Și cu mine și cu tine,
Numai să nu șcie nime.

Feciorul care se ține,
Ia fata care rămîne, —
Feciorul care se lasă,
Ia fata care-i frumoasă.

Me dusei în păduriță
Dup'un fir de romoniță,
Romoniță nu-mi aflai,
Ci-mi aflai o fecioriță
Și-mi părî că-i pre micuță,
Lăsa mica să mai crească;
Me dusei a doua ôră,
Aflai mica mărișoră,
Lăsa mica să mai crească;
Me dusei și altă dată,
Aflai mica măritată;
Dau cu arcu s'o săget,
Mica din graiu-și grăia:
— Hoi voinice dragul meu,
Nu grăbi pe mîrtea mea,
Că nu-i vina Dîmne-a mea,
Da-i vina a maică mea,
Că m'a făcut frumușea,
Să fiu dragă ș-altue: —
✓ Să fiu dragă pruncilor,
Ca malaiul moșilor,
Ca pita Crișenilor,
Ca vinul roș domnilor!
✓ — Hoi micuță draga mea!
Lasă-me su umbra ta,
Că murgul meu țî Poi da.
— De țî-i da și cămașă,
Nu to-oi lăsa nici așă.
Me luai și me dusei,
Me suii în pîltinaș
Și-mi făcui un tilincaș
Și dădui a tilincă,
✓ Multe glôte s'adună,
Tot glôte multe de fete
Ș-ancă cete de neveste,
Cu rochia sfărîind,
Cu cismele tropotind.

Culese de:

Moise Popovici.

și sărăcie.

de vreme, de muncă și frăție,
Când nu va mai fi în lume prisos, — nici sărăcie.

Al. A. Macedonski.

Este iernă și este iernă grea.

La palatul boerului e bal; musica cântă, ôspeții sînt fericiți.

Ce lesne se petrece la casa boerescă!

Ce de forme gingașe și încântătoare, ce de podôbe scumpe și strălucite!

Ce colan neprețuit are principesa X; ce diademă nestimată are baronesa Y; ce cercei admirabili pòrtă dómna Z!

Orchestra dă semnalul, danțul are să începă, un frémăt plăcut și plin de emoțiune trece prin mulțime.

Valsul a început.

Ce fericire! . . .

*

In coliba săracului nu e nici bal, nu e nici musică . . .

In coliba săracului nu e nici fericire.

Ce frig și ce miserie e in coliba săracului.

De au avut vre-odată sermanii forme gingașe și încântătoare, ele au dispărut sub povara muncii și a miseriei.

Imbêtrâniți înainte de vreme, ei mor înainte de vreme.

Acesta nu este un asasinat?

Sus in palatul bogatului resună musica și se aud strigătele de fericire ale celor ce petrec.

Jos in coliba infectă și umedă nu se aud decât suspinele celor cari sufer.

Ce infamie! . . .

*

Rezemată pe umêrul frumosului ei cavaler, ce fericită pare domnișóra!

Suflarea ei arde grumajii lui Romeo; suflarea lui o imbêtă și sbòră nebuni in vârtejul valsului.

— Te iubesc! șopteșce Romeo la urechia celei ce stă rezemată pe brațul lui.

— Ce fericită sînt! răspunde Iulietta intr'un estas de amor neesprimabil.

Ce pãreche potrivită! spune o bêtrână vecinei sale când sborul aduce pe Romeo și Iulietta inaintea lor.

— E frumoasă și bogată, draga mea, dișe cocóna Sanda.

— Dar și el e putred de bogat, răspunde cocóna Manda.

*

Rezemată pe umêrul sermanului ei frate care plânge, biêta fată plânge și suspină.

Lacrimile ei ferbinți ard pieptul ars și gol al bietului proletar, lacrimile lui curg line și curate pe fruntea palidei surori.

— Ce miserie! șopteșce băiatul inecat de lacrimi.

— Cât sîntem de nefericiți, ingănă nenorocita soră.

— Sermani copii! suspină bêtrânul lor tată gârbov și pierdut de muncă.

— Ce se vor face ei in lume fără nici o avere, oltéză mama după patul durerei.

*

— Țiu o sută de franci pe riga, strigă un june elegant, cu mustața pomădată și cu o funtă la butonieră, danțul m'a obosit.

— Față! strigă dnul bancher trãgându-și banii și mergênd inainte.

*

— Pe cinci sute de franci adaogă, *il dolce far niente*.

— Pierdut, strigă din nou dl banhier și așa tot inainte.

— Pierd dece mii de franci, strigă decoratul nostru pontator, dar ce-mi pasă; voi jucă pe parolă de onóre, căci mâne trebuie să primesc arenda dela una din moșii.

*

— Dă-ne cinci parale tată, ca să luăm puțină pâne, ingănă cu voce stinsă sermana copilă.

— Mi-e fòme, tată! murmură inecat de lacrimi băiatul serman.

— Și mie mi-e fòme, răspunde tata.

— Cum aș mîncă ceva! oltéză mama.

— E greu să facă cineva stare copiii mei; trebuie să munceșci, trebuie să alergi; hrana se câștigă numai cu sudórea frunței.

*

— La mész, dnelor și dlor! strigă lacheii galonați și parfumați.

Tótă lumea pãrășeșce salónele și supeul ineepe.

Ce lucș! ce prodigalitate!

Trãieșcă Luculus! Ție Bachus!

Șampania curge șiróie, musica cântă și se șoptesc numai cuvinte de dragoste.

Ici un soț face infidelități nevetei sale cu una din prietenele ei.

Colo nevêsta lui îl inșelă cu bărbatul prietenei sale.

In capul mesei o domnișóra care nu ridică nici odată ochii in sus, schimbă priviri fulgerătoare cu un tiner ofițer.

»Evohé Bachus« și tu Venere, slăvită să fii!

Se scólă dómnele dela mész și remân domnii.

Tóte capetele sînt ameteite, vinul se vêrsă, bucatele remân și se asvêrlă cãnilor, comesenii sãtuiu peste mesură abiá își duc pãntecele.

Ce abundanță!

*

— N'o fi remas vr'o cójă de pâne de ieri? intrébă sermana copilă; me duc să caut.

— Cum aș mîncă ceva! oltéză bêtrâna mamă, cât me simt de slabă!

— Nu mai e nimic! răspunde suspinând copila; nu mai este nici firimitură de pâne.

— Cine șcie câți bogați aruncă astăzi cãnilor prisosul mesei lor, cine șcie câți petrec pe când noi murim de fòme! intimpină băiatul.

— Vai de sărac, fêtul meu, răspunde tatăl, de el e mai reu decât de un cãne.

*

Diua ineepe a se ivi.

Oboșiți de o nópte de petreceri și de orgii, elegantii ineepe a intră pe la casele lor.

Cocoșii cântă când boerii pun capetele pe perne.

Fiecare a remas pe deplin mulțămit de nóptea sa.

Și pe jumătate adormit fiecare nu are decât un cuvênt pe buze: *ce séră plăcută!*

*

Cocoșii cântă și in coliba sermanului vegherea domneșce încă.

Somnul nu s'a lipit de genele lor nici o secundă.

Mama bolnavă plânge și suspină.

Tatăl, zdrobit de ani și slăbiciune, își așteptă sfârșitul tremurând sub niște zdrențe murdare.

Copiii, sermanii plâng și ei.

N'au mâncat de 24 de césuri.

— N'au lumină, n'au lemne, n'au haine, n'au pâne.

Ce viață miserabilă!

*

Pentru ce acésta? Pentru ce?

Colea bogatul se desfată, ici săracul suspină.

Colo sus musică și danțuri, ici jos lacrimi și miserie.

Ce vor deveni copiii tei, sermane proletar, ce vor deveni ei?

Fiul teu sluga celui care a câștigat o sută de mii de franci inaintea unei mese de joc; fiica ta, prostituata celui care își așteptă arenda dela moșie după ce a perdut tot în cărți.

*

Până când va sosi timpul, pe care-l aștept împreună cu stimabilul meu amic dl Macedonski:

. o vreme de muncă de frăție,

Când nu va mai fi 'n lume prisos — nici sărăcie!

C. C. Bacalbașa.

Cugetări.

Plebiade, ca să mai vorbescă érá lumea de dēnsul, a tăiat urechile cānelui seu. Un soi de ómeni moderni, ca să-și atragă și să-și susțină, ori și ca să abată dela dēnsii atențiunea lumii, nu le e rușine să-și dea róte peste cap. Fisice, corporale ori morale, pentru ei tot una.

Sermanii nebuni!

*

Proverbul că: într'o pădure intinsă nu se gă-sesc done frunđe să semene una cu alta, e vechiă cât lumea! Și cu tóte astea, vestiți cărturari, preinși-
»genii«, abili indrugători de verđi și uscate, cetitori prin stele și creatori de gramatici comparative, și scor-monitori prin terenuri suterane, căutând după pot-cóve de cai morți, d'al de acestia: pretind a fi nă-scocit secretul prin care se póte ticlui într'un singur capitol notele după care trebuie să jóce un tērg in-treg la sunetele unei cărabe stricate!

*

Ființe sentimentale »privilegiate«, nu se genéză a-ți spune in față că: superăriile ce ele își permit a-ți face, nu sūnt superări și numai superăriile ce tu te faci lor sūnt superări.

*

Pe acel »om« căruia i s'a întēplat nenorocirea că: »din cauza arborilor n'a putut să véđă pădurea,« — — decă într'adevēr așa este — compătimiți-l ómeni buni! — ér de unde nu, decă acel om ș-a ales acest frumos proverb, numai: drept ușiță prin care să póta scápă cu fața cinstită — atunci

*

Nu întotdēuna e frumos ce e sánētos; și in multe casuri numai bunătatea, fără perspicacite su-ficientă și fără o hotărēre energicā nu mult póte ajunge.

*

O protestare energicā și justā póte fi și mută. Decă acela pentru care a fost menită a înțeles-o, onóre lui!

N'a înțeles-o? cu tóte că-i érá o datorię sfântă să o înțelégă! ori s'a făcut numai că nu o înțelegē? s'a făcut numai că nu vede, cu tóte că are ochi? in casul acesta negreșit, că cel cu ochi care nu vede,

a remas de rīs! și nu șciu de asemenea rușine!

*

»Lipsa de protectori« și fórtē cu plăcere și cu succē

*

Cu tóte astea: parava se potrivesc séra in față lám-pii și paravanele și dura sobei să nu pripécsă pré tare, e totodată și ceva estetic; paravanele intrebuintate diua la améđi! și când nu e foc in sobă, aceste intotdēuna își in-spiră presupunerea că: se ascunde ceva.

*

A fi blānd nu e tot una cu a fi laș și: a fi iu-bitor de adevēr nu e tot una cu a fi trădător! Ce reu, că atât de des uită ómenii aceste adevēruri simple.

Sofia Vlad-Radulescu.

Lexiconul biografic al scriitorilor po-pórelor din Ungaria.

Póte că unii din on. public românesc au cunoș-cință de »Dizionario biografico degli scrittori contim-poranei« publicat de Angelo de Gubernatis la 1879 in Florenza. In acest op voluminos sūnt publicate mai multe mii de biografii ale scriitorilor din timpul de față, — ale scriitorilor tuturor popórelor culte din Europa și din alte părți ale lumii. Pentru aceia, cari au opul și pricep insemnătatea lui, e o plăcere spi-rituală a cunoșce pe lucrătorii culturēi popórelor, a avē ideie despre literaturile altor popóre.

Dl Iosif Szinnyei senior, primul custode al biblio-tecei universității din Budapesta, sub titlul de sus a inceput lucrarea și publicarea biografelor a scriitori-lor popórelor din Ungaria și publicarea se face sub patrociniul și supraveghierea academiei maghiare.

Dl numit, redactor al acestui op, m'a provocat ca pe un amic, ca pe un român, ca să-i dau ajutor și să-i mijlocesc ajutorul tuturor literațiilor romāni din Ungaria, ajutorul, in interesul cultural al romānilor. Unde e vorba de interes comun și respective și inter-esul național își are partea sa, totdēuna sūnt gata a conlucrā. De și pentru mine timpul e, ce mi-i mai scump, totuș cuprindēnd, că opul acesta într'adevēr e și in interesul cultural al poporului românesc, îi dau ajutorul cerut, și cer dela toți literații romāni ajutorul de lipsă.

Deci îndrāsneac de a rugā pe fiecarele scriitor român din Ungaria, ca să-și descrie biografia sa, — și fiind că opul se estinde și la biografiile scriitorilor celor morți. — rog pe rudeniile și amicii scriitorilor morți, ca să descrie biografiile lor și să mi le tri-mită mie.

La descrierea biografēi să se urmeze in modul acesta:

1. Numele scriitorului, diua, luna, anul și locul nașcerii lui, adaugēnd și comitatul.
2. Studiile ce le-a făcut și unde, peste tot pe ce carierā s'a pregătit.
3. Posițiunea socială de ađi și titlurile.
4. Seris-a și sub nume străin adecā pseud și acésta să o insemne la citarea opului, ce i-a ieșit sub alt nume.
5. Titlul cărții ce a tipărit-o, in teest românesc și intre parentese in traducere maghiarā: anul și locul tipării: numărul edițiunilor și incāt cartea a fost manual de șcóle, in ce șcóle și in ce teritor s'a folosit de manual. Ori ce carte și ori despre ce teren literar.

: e politică, literară, economică
 ondat foia și de presinte există
 'a tipărit în esemplare mai multe
 aene despre redactorii morți, și
 încetat. Totdeauna o laboratorii
 biografia lor încât au condus
 coli originali pe teren li-

terar: — asemenea scriitorii și redactorii scri în țară
 au scris în altă limbă, dar în materia limbii și cul-
 turei române.

7. Autorii, după citarea cărților tipărite să enu-
 mere și titlurile operatelor seu disertațiilor lor de
 frunte și foia după an și număr, în care au apărut
 acele operate, încât aceste în sine cuprind ceva in-
 treg și pertractează o ramură de știință, de literatură,
 de limbă etc.

Biografiile în sensul strâns se restrâng la acti-
 vitatea literară a scriitorului și la influința operelor
 lui asupra culturii poporului românesc. Biografiile se
 cer și se tipăresc în limba maghiară; încât inse atare
 scriitor însuș, seu prin amicii sei nu e în stare, ca
 să-și compună biografia sa în limba maghiară, —
 biografiile se primesc și în limba românească; dar
 pentru încungiurarea greutății cu traduceri, literații
 sînt rugați, ca încât numai se pôte, să le compună
 în limba maghiară.

Biografiile se tipăresc după numele autorilor,
 începute cu A, B, C etc. și astfel ale scriitorilor ro-
 mâni cu numele dela începutul literelor sînt mai
 grabnice, fiind că prima colă s'a și pus sub tipar; —
 biografiile cu literile A, B, ar fi de lipsă într'o lună,
 — celelalte pe rînd, dar astfel ca acele cu V, Z, să
 fie aci până la capătul anului 1889. Se pôte întem-
 plă, ba e verisimil, că tipărirea opului va trece și în anul
 viitor, — dar e mai bine, ca biografiile să se trimită
 mai curînd, ca nu cumva unele să rămână afară.

Eu sînt convins, că adunarea acestor date e
 apriat și în interesul literaturii și culturii române;
 și încât mai tîrziu s'ar allă cineva și la noi, ca bio-
 grafiile autorilor români să le deie și în limba rom-
 nescă, datele sînt deja adunate, și după împregiurări
 voi cere ca să păstrez eu manuscrisele românilor, ca
 la timpul seu să le dau spre folosirea de lipsă.

Pentru această sper, că toți DD. profesori dela
 gimnasia, teologii, preparandii, — toți redactorii și li-
 terații români vor lucra biografiile lor și ale litera-
 ților morți din giurul și orașul lor; sper că literații
 români din centrele de cultura română, ca: Arad,
 Beiuș, Blăș, Brașov, Sibiu etc. vor pricepe că au
 datorința de a conlucra. — Asemene lucră literații
 slovacilor, sîrbilor, sașilor etc, decă vom fi puținseu
 reu represintați în acest op, să nu punem vina pe
 alții, decăt pe noi. La timpul seu voi raportă despre
 activitatea românilor, și voi arătă, că în cari centre
 de cultură, românii au fost nepăsători.

În fine, fiind că nu dispun de timp, ca aceste
 să le descriu pentru tôte jurnalele românești, și cu
 atăta mai puțin, ca să me adresez cătră toți literații
 români din Ungaria, rog pe on. redacțiunii ale altor
 jurnale, ca să aibă bunătate de a republică aceste și
 în stimata lor foia.

Budapesta 26 febr. 1889.

Dr. At. M. Marienescu.
 (Magyar utca 8 sz.)

Teatru și musică.

Știri teatrale și musicale. *Baritonistul D. Po-
 povici* din Bîrlad, mergînd în Germania, se va opri o
 și la Brașov, unde va da concert pentru scopuri

lăutari români, sub conducerea vioristului Dinic Ci-
 olac, care a fost ales zilele trecute la București de o co-
 misiune sub presiul dlui G. Bibescu. — *Baritonistul Ge-
 orgescu*, care avea să dea un concert la 8/20 l. c. în
 sala Atheneului vechiu din București, l'a dat mer-
 curi în 15/27 l. c. — *Concerte simfonice.* În postul
 Pașcilor se vor da în sala Atheneului nou din Bucu-
 rești obicînuitele patru concerte simfonice, sub direc-
 ționea dlui El. Wachmann. — *Francisc Ondricek.*
 violinistul bohem, a sosit la București, unde dă con-
 certe în sala băilor Eforiei.

Teatrul Național din București. Joi la 9/21 l.
 c. s'a jucat pentru prima-ora piesa „Petecul lui Be-
 rechet“, comedie în 3 acte, de C. C. Bacalbașa. Piesa
 a avut succes bun. Acțiunea se petrece pe timpul
 alegerilor de deputați, în care un petec din haina
 bătaușului Tase Berechet formeză miezul acțiunii.
 Dumineca trecută s'a jucat a doua oră. Acuma se
 studiază drama „Mușchetarii“ de Al. Dumas, cu Not-
 tara în rolul lui Mordaunt. Rossi a încheiat repre-
 sentațiunile sale cu „Kean“, apoi s'a dus la Galați și
 Brăila, ca să dea mai multe represintații. De-acolo
 în 11 martie se va rentorcer la București, ca să dea
 o mare represintație în beneficiul seu. Din București
 se va duce direct prin Varna la Constantinopole.

Operă română. „Fântâna Blandusiei“ din Bucu-
 rești publică în nr. seu din urmă un articol, în care
 se exprimă dorința d'a formă o operă română și în-
 cheie astfel: Că publicul e doritor de musică, acesta
 o dovedește succesul pe care totdeauna l'a obținut
 „opera italiană“ la noi: succes și material și moral.
 Că sîntem în stare să înșghebăm o „Operă Națio-
 nală“, acesta o arată numerul artiștilor români și
 succesul lor în străinătate. Să cităm nume? Ele sînt
 în mintea tuturor: Theodorini, Leria, Sani, D. Harclée,
 (Hartulari), A. Chițu, Ștefănescu, Gabrielescu, Popo-
 vici, Niculescu, Popescu, Herăscu, Theodorescu și câți
 alții, sînt atatea elemente pentru alcătuirea unei
 opere române. Și operă a noastră tot n'avem, măcar
 de poftă, măcar o săptămână pe an la București și
 una la Iași. N'ar fi chip, cu puțină, bună voință, să
 acoperim acesta lipsă? Odată cu greutatea cea mare
 a personalului și a publicului e înlăturată, nu se pôte
 pune în cale decăt piedici băneșci pe cari inițiativa
 privată greu le-ar puté învinge, cari inse pentru stat
 sînt o jucărie. Statul ar trebui deci să ia inițiativa
 fondării unei „Opere Române.“ Pentru o întreprindere
 ca acesta, sînt sigur că artistele și artiștii noștri ar
 face și ei singuri jertfe și ș-ar regulă interesele ast-
 fel încât, de și legați în străinătate, ar găsi vreme să
 se întorcă în patrie pentru scurt timp, în fiecare an.
 Ce avînt s'ar da artei musicale în chipul acesta, își
 pôte ori-cine închipui și nu e nevoie s'o mai spun.
 În câțiva ani am ajunge la rezultate uimitore.

Artiști români în străinătate. *Tenoristul T. Po-
 pescu* a debutat săptămîna trecută cu mare succes pe
 scena teatrului Mariani din Ravena, în opera „Puri-
 tani“ de Bellini; între acte a cântat și doue române
 românești: „Mandruliță dela munte“ cuvintele de V.
 Alecsandri, musica de G. Ștefănescu și „In fîn“, cu-
 vintele de V. Bilciurescu, musica de D. Voreas. —
Tenoristul Gr. Gabrielescu va debuta în curînd pe scena
 teatrului Scala din Milano. — *Tenoristul Dimitrescu* a
 obținut succese strălucite la Melbourne în Australia, în
 operile „Rigoletto“ și „Trovatore.“ — *Dșora Elena*
Teodorini își urmîză cu mare succes represintațiile
 la teatrul Argentina din Roma. — *Tenoristul Rașian*
 urmîză cu multă sirguință studiile de canto la con-
 servatorul din Milan. — *Dșora Aurelia Chițu* a cântat
 în erna acesta la Milan, unde a escelat în operele
 „Idue Toscarey“ și „Trovatore.“

Popescu ș-a încheiat reprezentațiile în Târgu-Jiu cu piesa „Lupta damelor”, care s'a dat în beneficiul artistului Al. P. Marinescu. — *Trupa Tardini-Vlădicescu*, care a jucat pân' acuma în Galați, s'a dus la Bărlad, unde ș-a început reprezentațiile cu piesele: »Gărgăunii« comedie în trei acte și »Contesa Margot« comedie într'un act.

Corul plugarilor din Seceani de lângă Timișoara a dat la 17 februarie n. o serată musicală. Serata începă cu o cuvântare ce o țină coristul Ioan Lupu salutând publicul adunat. Apoi corul cântă piesele: Junimea parisiană, Spiritul, Cucuruz, Tabera română, Din Depărtare, Hora Sinaei, S'o veți mamă, Salutarea patriei, Hai în horă; între cari coriști declamă poeziile »Moș Martin« și »Florea lui Petac« de Iulian Grozescu, »Cui a cântat cucul« de A. Pann și »Pocăința bețivului« de Th. D. Speranță. După aceea 13 coriști jucară »Călușerul«, cântând întău »June române« și »Sus opincă«; apoi călușerii cântând »Ași e serbătoare« jucară »Bătuta.« Sfârșind între aplausele publicului, urmă dansul general, care țină până dimineața. Notăm, că conducătorul corului este învățătorul Nicolae Carabaș; ér pe călușeri i-a învățat coristul Acsente Giuchin din Țerniciaz.

Corul vocal român din Cacova de lângă Orașuța a arangiat la 16/28 februarie un concert în localitățile ospătării mari din Cacova, în favorul fondului corului, cu următorea programă: 1. »Simtomele d'amortire«, cor bărb. de A. Flechtenmacher. 2. »Cântec Bachanal«, cor bărb. de I. Vorobchivici. 3. »Țigăncea«, cor micst de Pr. Jenke. 4. »Copila română«, poezie de I. Vulcan, declamată de corista Carolina Merșă. 5. »Trecui valea«, cor micst de I. Mureșan. 6. »Doue inimi nu-mi dau pace«, cor micst de G. Dima. 7. »Oftatul țeranului«, poezie declamată de coristul Sofronie Stanimir. 8. »Cisla«, scenă comică din popor, de C. G. Porumbescu, executată de cor bărbătesc. După concert petrecere de joc.

Alte coruri din popor. *Corul din Țerniciaz* a fost invitat să cânte în 2/14 februarie în comuna Murani; s'a și dus și sub conducerea coristului Acsente Giuchin a cântat întău în biserică, ér după miédădi a dat un concert, sub conducerea coristului Lața Stan, care s'a încheiat cu »Călușerul.« Esemplul bun a îndemnat și pe cei din Murani să înființeze un cor, în care se și inscrișeră vr'o 50 de inși. — *Corul din Vadas*, în comitatul Arad, sub conducerea învățătorilor Iuliu Toldan și Teodor Daul, a dat la 5/17 febr. un concert, care s'a deschis prin o cuvântare a părintelui T. Teodoran. Apoi s'a cântat: Dimbovița, Dia seade, Cucuruz, Hai leliță, s'a declamat »Peneș Curcanul« și trei școlari au recitat dialogul »Cei trei frați.« În sfârșit preotul din Sepreuș, părintele M. Sturza, rosti un cuvânt de încheiere. Apoi începă dansul.

Ce e nou?

Hymen. *Dl Ioan Suciu*, doctor în drept, astădi în 2 martie se fidantéză cu grațioșă dșoră Hortensia Paguba, fiica dlui Vasiliu Paguba, jude la tribunalul din Arad. — *Dl Romul Marchiș*, teolog absolvent al diecesei oradane, la 3 martie își va serbă cununia cu dșora Elisabeta Sarkady în Fegernic.

Carneval. *În Oradea-mare* de mulți ani nu se mai arangéză nici o petrecere publică română, căci familiile năstre și tinerimea s'a cam imputinat. S'era de sâmbăta trecută a fost dară o escepțiune foarte plăcută, căci atunci ospitalitatea dămnei și domnului Nicolae Zigre a intrunit la casa lor o frumășă socie-

tate românească, sportia pregiurime. Serata a re gentilă și cordială cu e dșorele Gizella și Maria tat pe toți. Vesele a fi până'n diori. — *La București* în ziua următoare au dat în palatul lor joi în săptămăna trecută un bal splendid la care a luat parte totă societatea înaltă din capitala Romăni. În jurto cu regele și regina, cari au petrecut acolo până la orele trei. — *La Bocșa-montană* tinerimea română va arangia duminică la 3 martie o petrecere cu dans în sala otelului »Cununa de rose«, în folosul fondului teatral român de diletanți de acolo; în paușă 8 tineri vor jucă în costum național Călușerul. Comitetul arangiator se compune din dnii Nic. Spinean, Aurel Diaconovich, Ioan Dolorean, Nic. Loboș, Mih. Sabeu, Carol Jian. — *Casina română din Bozovici* va da un bal costumat la 2 martie în localitatea proprie. — *La Nășud* balul anunțat pe 9 februarie în favorul fondului școlarilor bolnavi dela gimnasiu, s'a amănat pe 2 martie st. n.

Balul românesc din Timișoara, arangiat de damele române de acolo, la 4/16 februarie, a reușit foarte bine. Dansul s'a început cu Ardeléna, ér mai târđiu s'a jucat și »Pe picior.« Petrecerea a fost foarte animată ș-a ținut până dimineața la 4 ore, ér vinitul curat — în favorul școlei de fetițe Timișoara-Fabric — s'a urcat peste 150 fl. Meritul succesului compete dămnelor Ana Ardelean, Valeria Jurma, Maniu Cornea, și Jian. Au mai luat parte la bal, în costum național, dna Elena Popp și domnișorele Emilia Arsenovici, surorile Ecatarina și Maria Popescu din Iandra și Ianoș. În alte toalete dămnele: Proștean (Lugoș), Gerdan (Unip), Jurma, Schelegian, Maniu, Cornea, Trăilescu și domnișorele: Amalia Demetrovici (Utvin), Valeria Gerdan (Unip), Iulia Balan (Reșița), Schelegian, Cornea, surorile Ecatarina și Maria Zaria, Lucreția Iorgovan, Lucreția Bocan (Jebel), Cristina Pașca, Sofia Carte, Schillinger, Pavlovici și altele.

Academia Română va deschide sesiunea generală a anului curent, conform dispoziției statutelor, în ziua de 7/19 martie. În sesiunea acăsta se vor alege și membri în locul repoașilor Cipariu și Fontanian, cari amândoi au făcut parte din secțiunea literară. Candidați sânt mai mulți, dar cele mai multe șanse au dnii Ioan Slavici, Gr. G. Tocilescu, Nicu Gane și Ion Bian. Fiind că Cipariu a fost ardelean, se crede că 'n locul lui se va alege un ardelean.

Reuniunea femeilor române din Sibiu a ținut adunarea sa generală în duminica trecută, sub presiul dnei Maria Cosma n. Roman, luând parte un public numeros și distins. Dna presidentă salută adunarea în termeni plini de căldură și de eleganță; apoi secretarul dl dr. Octavian Russu ceti raportul comitetului despre activitatea aceluia în anul trecut, ceea ce este cunosoută cetitorilor năstri. Pentru socoșile anului trecut s'a votat comitetului mulțămită. Membru în comitet s'a ales dna Ana Lucusa. În sfârșit dl dr. I. Pușcariu mulțămi comitetului pentru activitatea sa culturală-națională.

Reuniunea femeilor române gr. or. din Făgăraș și giur va ținé adunarea sa generală de est an la 10 martie n. în școla gr. or. din Făgăraș, sub presiul dnei Maria Aiser, cassieră dna Maria Florea, secretar dl Matei Bărsan. Starea averii Reuniunii cu sfârșitul anului 1888 a fost 2538 fl. 1 cr.

Cătră femeile române. Comitetul Reuniunii femeilor române din Sibiu rógă de nou femeile române să colecteze modele de lucruri de mână femeiești dela sate, fie acele mici bucățele de țesături, chin-disituri, ori cuseturi, cari în sine compun un întreg,

î ca model, și să le trimită până 'n adresa comitetului numit în Sibiiu. trimite nefrancate.

ucruri de mână au colectat și ofele Asociațiunii transilvane, la ape-

Comitetul Reuniunii femeilor române din Sibiiu, următoarele dame și următorii domni, cărora comitetul Reuniunii le mulțameșce în publicitate și anume: Domnului colectante: Ioan Petric, protopresbiter gr. or. din Brașov; dnei oferente Luisa Popescu din Brașov; dlui colectante Aleese Verzea, paroc gr. or. din Satulung; dșorelor și dōnnelor oferente din Satulung: Emilia Petru Manole, Maria I. Popa, Alesandrina N. Popa, Elena Verzea și N. Băzărea din Tureheș; dōmnei oferente și colectante Maria Căluț n. Găetan din D. St. Mărtin; domnului colectante: Avram Păcurar, protopresbiter gr. or. din Ilia; domnișorei oferente, Carolina I. Oprean din Tărnăvița; dnei oferente N. Dima Nistor din Glodgilești; dlui colectante: Ioan Coșer, avocat din Alba-Iulia; dnelor și dșorelor oferente din Alba-Iulia: Maria Coșer, Lucreția Coșer, Helena Cirlea, Maria Daniello, Eugenia Pop, Cornelia Cirlea, Victoria Cirlea și Octavia Vișa din Zlatna; Rosalia Șerban din Alba-Iulia; Antonia Marciac din Alba-Iulia; dnei colectante și oferente: Carolina de Orbonaș din Reghinul-săsesc; dnelor și dșorelor oferente: Finica Cosma din Petelea; Maria Bulnar din Petelea; Olga Schwarz din Linț; Agapia Crișan din Reghinul-săsesc și Helena Colbași din Craifalēu; dnei colectante și oferente: Sabina Todea din Reghinul-săsesc; dnelor și dșorelor oferente: Aurelia Popescu din Toplița rom., Ana Tărnăven din Hodac, Maria Pașcu din Reghinul-săsesc; Teresia Major din Reghinul-săsesc și Maria Precup din Soloveștru; dlui colectante: Ioan Șandru, senator din Sighișōra; dnelor oferente: Calipsa Șandru din Sighișōra; Maria Leicu din Sighișōra și Maria Chiș din Boiu-mare; dnei colectante și oferente: Sofia Beleş din Radna; dnei colectante și oferente: Eleonora de Lemény din Sēliște; dnelor și dșorelor oferente: M. Stoica din Sēliște; Paraschiva Florian din Sēliște și Aurelia Florian din Sēliște; dnei colectante și oferente: Ana Gall din Abrud; dnelor oferente: Ana Ivascu din Abrud; Ana Furdul din Cămpeni; Paraschiva Roșca din Turnișor și Ana Rosa din Topârcea; dnelor colectante și oferente: Cornelia Bredicean din Lușoș; Aurelia Beles din Arad; dnei colectante și oferente: Iulia Boeșan din Curtici; dnelor și dșorelor oferente: Iulia Boeșan din Curtici; Iulia Plasia din Sămbăteni; Antonella Roșescu din Peșica română; Constanța Popa din Peșica română; Iulia Ioșă din Peșica română; Elena Ardelean din Peșica română și Emilia Giorogariu din Peșica română; dlui oferente: Toma Frateș, paroc gr. or. din Bacifalēu.

Biserică și școlă. *Dl. Aurel Muntean* a fost promovat de cătră universitatea din Cluș la gradul de doctor în drept. — *Dl. Ioan Popovici* a fost promovat în Budapesta la gradul de doctor în medicină. — *In Chinez*, comună în Bănat, la 9 februarie n. s'a executat sentința care desparte bisericeșce pe români de sērbi; românii au intimpinat pe judecătorul cu vorbele: »Trăeșcă Maj. Sa care ne-a făcut dreptate!» și-a curățit biserica de cărțile sērbeșci, cu tōte că sērbiile aveau ciudata pretențiune ca acele să remăie tot acolo.

Institute de credit. *Concordia* din Blaș, în adunarea sa din 7 ianuarie, s'a constituit alegēndu-se president dl George Boer, vicepresident Teodor Onișor, notar Ludovic Aranyosy, cassar Augustin Streza, controlor Dumitru Turcu jr. Capitalul societății la fi-

nele anului trecut a fost 1473 fl. 63 cr. — *Speranța* din Borgoprund, al cărei director este dl dr. N. Hanganuțiu, va ține adunarea sa generală în 6 martie n. Capitalul fundamental este 4094 fl. 69 cr. Circulațiunea anului trecut a fost 11111 fl. 21 cr. Vinitul curat 534 fl. 52 cr.

Din România. *Situațiunea politică* devine din ce în ce mai tulbure. Junimiștii intruniți cu conservatorii o duc fōrte reu împreună; din cauza acēsta parlamentul nu pōte să lucreze nimica; deci crisa ministerială este inevitabilă. O depeșă anunță, că corpurile legiuitoare s'au prelungit până la 27 martie. — *Punerea sub acusă a ministerului Brătian* a stērnit viețā 'n partida liberală, care a și 'nceput să-și adune rēndurile. Comisiunea pentru punere sub acusă a Camerei lucrēzā și țilele aceste are să facă raport camerei, care va avē să decidā punerea precisă sub acusă, dar asta numai cu majoritate de doue treimi se pōte votā; în cazul de primire, se va alege un comitet, care să susțină cauza innaintea Curții de cassatiune. — *Dl. dr. V. Babeș* a fost primit în audiență de cătră regele, căruia i-a prezentat un volum mare, legat elegant, conținēnd tōte lucrările institutului de bacteriologie pe anul 1888. — *Senatul* a votat indigenatul dlui Ioan Eremia, dr. în medicină din Transilvania.

Omul cel mai pēros. »La Paix«, din Paris este informat că omul cel mai pēros din Franța, se află în Altier. El e un tāmplar bētrān deja, numit Martin Montais, veteran dela 1848, care în urma loviturii de stat, jură de a nu-și mai tunde pērul. El se ținu de cuvēnt și actualmente acest nou Clodion, portā în vērful capului, un smoc cārunt și des, care la 1 ianuarie trecut, erā de o lungime de 1 metru 77 centimetri. Martin Montais e fōrte mādru de pēruca lui, dar el n'o arată decāt la prietenii sei și numai la țile mari, când este vr'o sērbătōre insemnată.

Oglinda lunei. *Impēratul Germaniei*, după ce în anul trecut a făcut vizită la mai multe curți, în anul acesta va cercetā și pe regina Angliei, care, după cum se șcie, este buna lui. Terminul sosirii la Londra este ficsat pe 7 iunie, ēr al petrecerii sale acolo până la 14 aceleiaș luni. — *Intre Rusia și Turcia* s'a ivit un incident diplomatic, căci Turcia intārzie să plăteșcă Rusiei despăgubirea pentru resbelul din 1878. Ambasadorul Nelidoff al Rusiei a adresat ministrului de esterne Seid pașă o notă, esprimāndu-și speranța, că Pōrta va plăti datoria sa și astfel nu va sili pe Rusia, ca pentru asigurarea intereselor sale să se folosēscă de niște mijlōce, cari ar turburā buna înțelegere între aceste doue state. — *Ministerul frances* s'a schimbat, căci Floquet, după un vot de blam, ș-a dat dimisiunea. Presidentul noului cabinet e Tirard. Aceste schimbări dese probēzā, că republica se clătină din ce în ce mai mult.

Necrolog. *Ioan Peligrad*, invēțator vechiu la școlēle primare române din Brașov, a murit acolo în duminica trecutā.

Călindarul sēptēmānei.

Diaa sēpt.	Călindarul vechiu	Calind. nou	Sōrele
Dum. lasat. de brēnza, Ev. dela Mat. c. 6, gl. 3, a inv. 3.			[res.] [ap.]
Duminecă	19 Apost. Archipu	3 Cunigunda	6 36 5 50
Luni	20 Par. Leonu	4 Simpliciu	6 34 5 51
Mărți	21 Cuv. Timoteiu	5 Adrian	6 32 5 52
Mercuri	22 † Af. M. S. Eugenia	6 Fridolin	6 30 5 52
Joi	23 Par. Policarpu	7 Gottfried	6 29 5 54
Vineri	24 † Afar. cap. S. Iōn Bot	8 Toma	6 27 5 56
Sămbătă	25 Par. Teodor	9 Filemon	6 24 5 57